

Dansk Erhvervs NøgletalsNyt

Igen en uge med sløje nøgletal

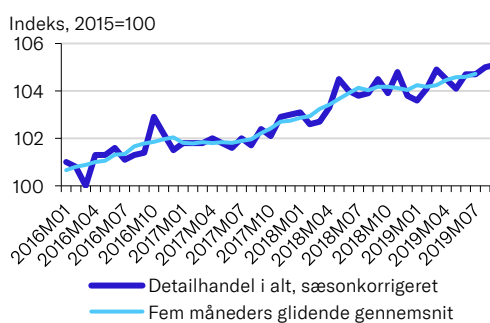
Af: Cheføkonom, Tore Stramer

I den forgangne uge

Det har endnu engang været en uge med halvsløje nøgletal. Mandag startede ud med tal for detailsalget, der viste en stort set uændret udvikling fra august til september. Dermed er detailsalget samlet set kun steget med 0,5% over de seneste tre måneder. De sløje tal for forbrugsvæksten blev onsdag fulgt op af tydeligt dyk i erhvervstilliden for oktober. Det betyder, at konjunkturindikatoren for industrien nu faldet til det laveste niveau i fire år, samtidig med at tilliden er aftagende i såvel detailhandlen og serviceerhvervene. Svækkelsen ses også på arbejdsmarkedet, hvor ugens dugfriske ledighedstal viste en uændret udvikling.

Den seneste mere svage udvikling i de økonomiske nøgletal viser, at afmatningen på vores eksportmarkeder nu også er begyndt at smitte af på aktiviteten herhjemme. Det er dog værd at holde fast i, at der fortsat er tale om en blød opbremsning. Dansk økonomi er samlet set godt forberedt til at imødegå den globale afmatning. Danskernes privatøkonomi er kernesund, boligmarkedet er samlet set balanceret og konkurrenceevnen fremstår solid. Når det er sagt, så viser erfaringer desværre, at dansk økonomi bliver ramt når væksten på vores vigtigste eksportmarkeder går ned i gear. Ser vi fremad, er det derfor også vores forventning, at den begyndende afmatning på vores største eksportmarkeder vil give anledning til lavere vækstrater herhjemme. Næste år er der formentlig udsigt til en BNP-vækst på i omegnen af 1%.

Nøgletal	Side
Detailsalget står i stampe	2
Krisefrygten har fået tag i industrien	3
Uændret ledighed i 2019	4
Federal reserve nedsætter renten for tredje gang	5

Detailsalget står i stampe

Mandag offentliggjorde Danmarks Statistik tal der viser, at detailsalget steg med 0,1% i september. Det betyder, at detailsalget nu kun er steget med beskedne 0,5% over de seneste tre måneder. Dermed har detailsalget på linje med en række andre økonomiske nøgletal vist en stort set uændret udvikling over de seneste måneder. Udover mandagens svage tal for detailsalget, har såvel erhvervstilliden, forbrugertilliden og beskæftigelsen udviklet sig svagt over de seneste måneder. Det er naturligvis bekymrende, da det er et klart tegn på, at væksten i dansk økonomi er bremset tydeligt op.

De seneste måneders svage udvikling i detailsalget skal formentlig ses i sammenhæng med, at forbrugertilliden er faldet stødt over de seneste måneder. Forbrugerne er særligt blevet mere bekymret på dansk økonomis vegne og forventer stigende arbejdsløshed. Når forbrugerne bliver mere bekymrede for fremtidsudsigterne, så er automatreaktionen normalt, at der skrues ned for forbruget og op for opsparingen.

Det er desværre ikke spor overraskende, at danskerne er blevet mere bekymret for de økonomiske udsigter. Risikoen for en global recession er steget mærkbart over de seneste måneder. Handelskrigen mellem USA og Kina er generelt eskaleret siden sensommeren, og brexitforhandlingerne må fortsat betegnes som kaotiske. Det har kastet grus i den globale vækstmaskine. Opbremsningen er særligt tydelig på vores største og vigtigste eksportmarkeder. Tyskland har formentlig allerede bevæget sig ind i en teknisk recession, og der har samtidig været tæt på nulvækst i Sverige. Herhjemme er fremgangen på arbejdsmarkeder bremset op og vi har set et fald i erhvervstilliden.

Det er dog vigtigt at holde fast i, at det bestemt ikke er økonomisk smalkost hos danskerne, der nu holder forbruget tilbage. Så langt fra. Danskernes privatøkonomi er bundsolid i øjeblikket efter flere år med solid reallønsfremgang, lave renter, høj beskæftigelse og generelt fremgang på boligmarkedet.

Når det er sagt, så er den stigende usikkerhed hos forbrugerne bestemt ikke godt nyt for forbruget og væksten herhjemme. Privatforbruget udgør i omegnen af 50% af BNP, og er udset til at være en aldeles vigtig vækstmotor i dansk økonomi over de kommende år. Ikke mindst i en situation, hvor væksten i eksporten formentlig vil miste fart oven på den seneste afmatning på vores eksportmarkeder.

Detailsalget er steget med beskedne 0,5 % over de seneste 3 måneder

Kilde: Danmarks Statistik

Krisefrygten har fået tag i industrien

Onsdag offentliggjorde Danmarks Statistik tal, der viser, at den sammensatte konjunkturindikator for industrien faldt fra minus 7 i september til minus 12 i oktober. Det er det laveste niveau i fire år. Det er særligt industriens produktionsforventninger og ordrebeholdning, der er faldet mærkbart. Det springer dertil i øjnene, at industriens forventninger er faldet nærmest lodret over de seneste måneder. Det er naturligvis bekymrende, da det er et håndfast tegn på aktiviteten i industrien nu, er tydeligt på vej ned i gear.

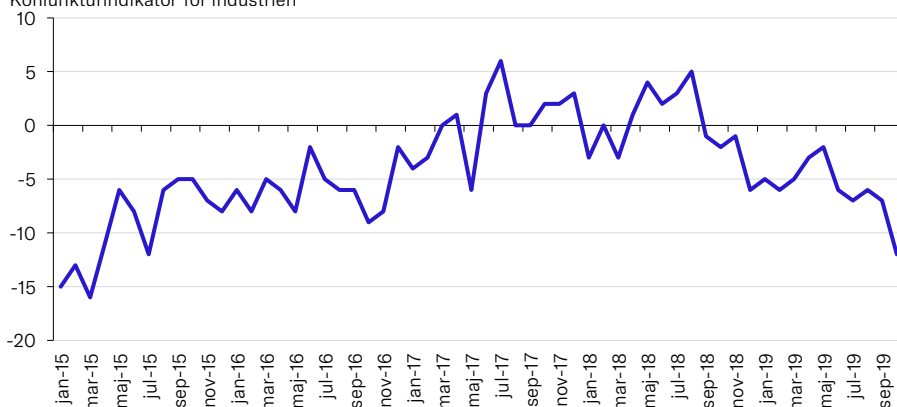
Dagens tal viser med al tydelighed, at krisefrygten har fået tag i industrien. Det kan desværre ikke siges at være overraskende med tanke på at risikoen for en global recession er steget mærkbart i over de seneste måneder. Handelskrigen mellem USA og Kina er generelt eskaleret siden sensommeren, og brexitforhandlingerne må fortsat betegnes som kaotiske. Det har kastet grus i den globale vækstmaskine, hvor både Tyskland og Sverige nu kæmper med nulvækst.

Herhjemme kan vi desværre også konstatere, at fremgangen i særligt detailsalget og beskæftigelsen er bremset op over de seneste måneder. Dertil ser forbrugerne også med stadig større bekymring på vækstudsigterne. Der er altså nu flere og flere nøgletal, der peger i retning af at den globale afmatning er begyndt at tynde aktiviteten herhjemme.

Det er dog værd at holde fast i at dansk økonomi samlet set er godt forberedt til at imødegå den globale afmatning. Danskernes privatøkonomi er kernesund, boligmarkedet er samlet set balanceret og konkurrenceevnen fremstår solid. Når det er sagt, så viser erfaringer desværre, at dansk økonomi bliver ramt når væksten på vores vigtigste eksportmarkeder går ned i gear. Ser vi fremad, er det derfor også vores forventning, at den begyndende afmatning på vores største eksportmarkeder vil bremse fremgangen i eksporten og give anledning til lavere vækst i dansk økonomi. Hvor kraftig opbremsningen bliver er usikkert i øjeblikket. Men risikoen er desværre på nedsiden i øjeblikket.

Industriens konjunkturindikator er i frit fald

Konjunkturindikator for industrien

Kilde: Danmarks Statistik

Uændret ledighed i 2019

Danmarks Statistik offentliggjorde torsdag tal der viser, at ledigheden i september lå uændret omkring et niveau på 104.300 personer. Det betyder, at ledigheden nu har ligget på et uændret niveau siden slutningen af 2018. Det stabile ledighedsniveau skal ses i sammenhæng med, at stigningen i beskæftigelsen er bremsset op og kun lige akkurat er stærk nok til at holde trit med fremgangen i arbejdsstyrken.

En del af forklaringen på den seneste opbremsning på arbejdsmarkedet er formentlig at den globale afmatning nu er begyndt at smitte af på aktiviteten herhjemme. Men det er ikke hele forklaringen. Den stigende krisefrygt hos virksomhederne har i kombination med de ekstraordinært usikre udsigter også lagt en effektiv dæmper på ansættelseslysten.

På den måde har den ekstraordinære usikkerhed, der bl.a. kommer fra handelskrigen og det kaotiske brexitforløb allerede fået reelle konsekvenser herhjemme i form af en lavere jobvækst og stigende ledighed. Det er bekymrende, da det er en udvikling, der kan blive selvforstærkende. Når færre finder beskæftigelse og ledigheden står i stampe, så stiger efterspørgslen i økonomien ikke så meget som tidligere, hvilket giver anledning til lavere vækst og jobskabelse.

Vi forventer ikke ny ledighedsbølge – men risikoen er steget

Vi forventer dog ikke at se en ny større stigning i ledigheden over de kommende måneder. Det skyldes, at vi generelt forventer at se en forbedring i det nuværende dystre globale vækstbillede over det kommende halve år. Dertil er det værd at holde fast i at det indenlandske vækstpotentiale fortsat er solidt. Men vi kommer ikke uden om, at risikoen for et vi kommer til at se en mere tydelig stigning i ledigheden over den kommende tid er steget betragteligt over de seneste måneder og nu befinder sig på det højeste niveau siden den europæiske gældskrise rasede i årene 2011-2012.

Federal reserve nedsætter renten for tredje gang

Den amerikanske centralbank (federal reserve) har onsdag meddelt, at de nedsætter den ledende rente med 0,25 procentpoint til 1,50%-1,75%. Rentenedsættelsen var ventet, og skal ses som en direkte reaktion på, at krisefrygten er steget betragteligt over de seneste måneder. Det skyldes primært, at handelskrigen mellem USA og Kina har kastet grus i den globale vækstmaskine, hvilket har ramt den amerikanske industri hårdt. Dertil er der tegn på, at jobvæksten i USA er bremsset op og virksomhederne har samtidig skruet ned for deres beskæftigelsesforventninger. Den amerikanske centralbank gør derfor også klogt i at give økonomien et lille ekstra skub i ryggen med dagens rentenedsættelse.

Den amerikanske centralbank har dog ikke valgt at forpligte sig til yderligere rentenedsættelser. Det skal ses i sammenhæng med, at væksten i USA trods alt fortsat er hæderlig. BNP-tallene, der blev offentliggjort onsdag, viste en vækst på 1,9% over det seneste år. Kerneinflationen er samtidig den højeste i årevis, arbejdsløsheden er tæt på det laveste niveau i 50 år og forbrugertilliden ligger fortsat på et højt niveau. Selv om krisefrygten er tiltaget, så er den amerikanske økonomi nu og her altså langt fra gået i stå, tværtimod er der tegn på et tiltagende prispres i økonomien.

Ser vi fremad er der derfor også vores forventning, at den amerikanske centralbank vil gå forsigtig til værks. Den amerikanske centralbank vil formentlig vurdere fra møde til møde, hvor stort et behov der er for at understøtte økonomien med yderligere rentenedsættelser. Som tingene ser ud nu, kan yderligere rentenedsættelser fra den amerikanske centralbank dog bestemt ikke udelukkes. Det kræver dog, at opbremsningen i væksten i USA breder sig og rammer arbejdsmarkedet. Set i det lys bliver det også uhyre spændende at følge udviklingen på arbejdsmarkedet over de kommende måneder.

Kontakt

Henvendelser angående Dansk Erhvervs NøgletalsNyt kan ske til cheføkonom Tore Stramer på tstr@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6107